

### Az Irodalmi Szemle októberi számáról

**A címben jelzett felvetésre magyarázatot Gyurgyík László tanulmánya adhat, aki a szlovákiai magyarság körében végzett kutatások alapján az asszimilációs folyamatokat és a nemzetiségváltás tendenciáit vizsgálta.** Az Irodalmi Szemle októberi számáról

A címben jelzett felvetésre magyarázatot Gyurgyík László tanulmánya adhat, aki a szlovákiai magyarság körében végzett kutatások alapján az asszimilációs folyamatokat és a nemzetiségváltás tendenciáit vizsgálta. „A vizsgálat eredménye szerint a nemzeti hovatartozás megtartására a legnagyobb hatása a homogén magyar származásnak van. A homogén magyar származású megkérdezettek (18 évnél idősebb) populációjából 93,6% vallotta magát magyar nemzetiségűnek, a vegyes származásúak 20,1%-a minősítette magát magyarnak” – írja a szerző. A vegyes házasságból származók esetében, amennyiben szlovák tannyelvű iskolát látogattak (ez egyébként a tipikus) 95%-uk szlováknak vallja magát, a magyar tanítási nyelvű iskolába járók 74%-a magyar nemzetiségűnek mondja magát. Ilyen és hasonló kérdésekre kaphatunk választ a tanulmányban, mely a szociográfiai és demográfiai vizsgálatok mellett az első köztársaságbeli összehasonlításokat is tartalmazza.

A szépirodalmi rovatban Tözsér Árpád és Faludy György verseivel találkozhatunk, közli a folyóirat Hogya György Hullámtükör, és Csordás János. Vörös vonat című novelláját. Izgalmas vállalkozás Grendel Lajosé, aki a Magyar líra és epika a XX. században címmel Ady Endréről írt tanulmányt. Izgalmassá az teszi ezt a szándékot, hogy az író sajátos szemszögén keresztül vizsgálja azokat az „óriásokat”, akik a magyar irodalom legjavát jelentik, ám az elmúlt években ázsiójuk (érthetetlen módon!) csökkent. Cseh Gizella tanulmánya (A kritika pergőtüzében) Németh László Kisebbségben című, sok vitát kiváltó esszéjét, s a vele kapcsolatos vitákat eleveníti fel. Ez utóbbiaknak a lényege az asszimiláció és a disszimiláció problémaköre, beleértve a „mélymagyarság” sors- és emberképét is.

Köszönti a folyóirat a jubilánsokat is, a 70 éves Tözsér Árpádot, a 75 éves Dobos Lászlót és Fónod Zoltánt, valamint a 88 éves Turczel Lajost. Az ünnepeltek között találjuk Faludy Györgyöt és Arthur Koeslert is. Munkásságukkal (a Tallózó rovatban) Orbán János Dénes és Takács Ferenc foglalkozik.

A Könyvről könyvre rovatban Csehy Zoltán (tudományos „mélyszántással” megírt) kritikáját olvashatjuk Madarász Imre kötetéről. Madarász Imre Vittorio Alfieri életművével foglalkozik a felvilágosodás és a Risorgimento (Olaszország egységesítéséért küzdő mozgalom) időszakában.

A folyóiratot Gály Kati rajzaival illusztrálták. (zsolt)